

20050 - DRET CIVIL II
2009 – 2010

DRET DE CONTRACTES

TEORIA GENERAL DEL CONTRACTE

TEMA 1. L'AUTONOMIA PRIVADA. EL CONTRACTE I ELS SEUS ELEMENTS

1. Fets i actes jurídics. La declaració de voluntat. El valor jurídic del silenci
2. L'autonomia privada: límits i atipicitat. El principi de no discriminació
3. El contracte:
 - 3.1. Concepte i característiques.
 - 3.2. Els “contractes de consum”. Concepte de “consumidor i usuari”
4. Els elements del contracte:
 - 4.1. El consentiment: concepte i requisits
 - 4.2. L'objecte: concepte i requisits
 - 4.3. La causa: concepte, classes i efectes
5. La forma:
 - 5.1. Principi espiritualista i classes de formes
 - 5.2. La forma en els contractes de consum

TEMA 2. LA FORMACIÓ DEL CONTRACTE

1. Deures i responsabilitat precontractual:
 - 1.1. Deures d'informació
 - 1.2. Correcció d'errors
 - 1.3. Tractes preliminars: deure de confidencialitat i principi de bona fe
 - 1.4. Béns o serveis no sol·licitats
2. Formació del contracte:
 - 2.1. L'oferta del contracte: concepte, contingut. Valor jurídic de la publicitat. Revocació de l'oferta
 - 2.2. L'acceptació: concepte, requisits, el termini per emetre l'acceptació. Acceptació modificada
 - 2.3. La perfecció del contracte: moment
 - 2.4. El dret de desistiment:
 - 2.4.1. Exercici i efectes
 - 2.4.2. Manifestacions del dret de desistiment en particular
3. El precontracte: configuració jurídica
4. Els contractes normatius

TEMA 3. LES CONDICIONS GENERALS, LES CLÀUSULES ABUSIVES I LA INTERPRETACIÓ DEL CONTRACTE

1. La contractació en sèrie:
 - 1.1. Configuració i caracterització
 - 1.2. Condició general i clàusula abusiva: concepte i relació
 - 1.3. Deure de transparència de les “clàusules no negociades individualment”
2. El control d'incorporació i de contingut de les condicions generals
3. La definició del caràcter “abusiu” d'una clàusula. Llistat de clàusules abusives
4. Els efectes de les clàusules abusives: nul·litat
5. La interpretació i la integració del contracte:
 - 5.1. Canons hermenèutics
 - 5.2. La integració del contracte
 - 5.3. Referència a la interpretació i a la integració del contracte en cas de clàusules abusives: bona fe objectiva i facultats moderadores del jutge
6. Registre de condicions generals de la contractació

TEMA 4. LA FORMACIÓ IRREGULAR DEL CONTRACTE

1. La falta absoluta de consentiment:
 - 1.1. El dissens
 - 1.2. La declaració *iocandi causa*

- 1.3. La reserva mental
2. La simulació: elements i classes. Conseqüències jurídiques
3. Els vicis del consentiment: caracterització
 - 3.1. La declaració sense llibertat: violència i intimidació
 - 3.2. L'error en la formació del consentiment: tipus i requisits
 - 3.3. El dol: concepte, classes i règim jurídic

TEMA 5. L'EFICÀCIA I LA MODIFICACIÓ DEL CONTRACTE

1. L'eficàcia contractual
 - 1.1. L'eficàcia contractual típica
 - 1.2. L'eficàcia respecte a tercers: anàlisi dels diferents supòsits i dels seus efectes jurídics
 - 1.3. El contracte fiduciari: concepte, classes i efectes jurídics
 - 1.4. El contracte indirecte: concepte i efectes jurídics
2. La modificació del contracte:
 - 2.1. La modificació per alteració de les circumstàncies
 - 2.2. La cessió del contracte
 - 2.3. El subcontracte

TEMA 6. LA INEFICÀCIA I LA INVALIDESA

1. La invalidesa i la ineficàcia: precisions conceptuals. La inexistència
2. La nul·litat:
 - 2.1. Concepte i causes
 - 2.2. L'acció de nul·litat
 - 2.3. La nul·litat parcial
 - 2.4. La conversió
3. L'anul·labilitat:
 - 3.1. Concepte i causes
 - 3.2. L'acció d'impugnació
 - 3.3. La convalidació
 - 3.4. La confirmació
4. La rescissió:
 - 4.1. Concepte i causes de la rescissió
 - 4.2. Rescissió per lesió *ultra dimidium*

TEMA 7. LA REPRESENTACIÓ I LA GESTIÓ DE NEGOCIS ALIENS

1. La representació en general: concepte, classes.
2. La representació voluntària i mandat:
 - 2.1. El negoci representatiu
 - 2.2. El poder: concepte, el negoci d'apoderament; extensió del poder
 - 2.3. Exercici del poder. Extinció
3. La mediació
4. La gestió de negocis aliens: concepte i règim jurídic

ELS CONTRACTES EN PARTICULAR

TEMA 8. CONTRACTE DE COMPRA-VENDA

1. La compra-venda: concepte i caràcters. Compra-venda civil i mercantil. Subjectes i capacitat. Prohibicions de comprar
2. Objecte: la cosa i el preu. La venda de béns futurs
3. La venda de béns aliens: règim jurídic. La pluralitat de vendes d'un mateix bé
4. Obligacions del venedor:
 - 4.1. Lliurament de la cosa: lloc, forma, termini, despeses
 - 4.2. L'obligació de sanejament per evicció i per vicis ocults
5. Obligacions del comprador:
 - 5.1. Pagament. L'ajornament del pagament i les garanties
 - 5.2. El pacte de reserva de domini
6. Els rics

7. Compra-venda a carta de gràcia. La venda en garantia
8. Compra-ventes especials: venda a prova, venda de béns mobles a termini

TEMA 9. CONTRACTE DE PERMUTA I CONTRACTE DE CESSIÓ DE FINCA

1. La permuta:
 - 1.1. Concepte i caràcters
 - 1.2. Obligacions de les parts: evicció i vicis ocults
2. La cessió de finca o edificabilitat a canvi de construcció futura (Llei 23/2001):
 - 2.1. Concepte i configuració
 - 2.2. Objecte del contracte: la finca, la edificabilitat i l'obra futura
 - 2.3. Contingut del contracte
 - 2.4. El règim de l'incompliment
 - 2.5. Garanties i extinció

TEMA 10. CONTRACTE D'ARRENDAMENT DE COSES

1. Arrendament de coses: concepte, tipus i caracterització
2. Requisits de l'objecte: la cosa i el preu
3. Contingut del contracte. Durada i extinció
4. La regulació especial dels arrendaments urbans: nocions bàsiques
5. La regulació especial dels arrendaments rústics: nocions bàsiques. Els contractes de conreu

TEMA 11. CONTRACTES DE PRÉSTEC I FINANÇAMENT

1. El contracte de comodat:
 - 1.1. Concepte i característiques
 - 1.2. Drets i deures de les parts
 - 1.3. Extinció
2. El préstec mutu:
 - 2.1. Concepte, subjectes i objecte
 - 2.2. Drets i deures de les parts
 - 2.3. Extinció
3. El crèdit al consum:
 - 3.1. Supòsits
 - 3.2. Subjectes i objecte
 - 3.3. Contractes vinculats. Excepcions
4. Financament mitjançant targetes de crèdit
5. L'arrendament financer o leasing: concepte, classes

TEMA 12. CONTRACTES ALEATORIS

1. Els contractes aleatoris: concepte, l'alea o "sort". Configuració jurídica
2. El contracte de joc i aposta. Règim del joc i aposta protegit. El joc i aposta prohibit
3. La renda vitalícia: concepte. Contingut i règim jurídic
4. El contracte d'assegurança: concepte, estructura i classes

TEMA 13. CONTRACTES DIRIGITS A L'ELIMINACIÓ DE CONTROVÈRSIES

1. La transacció:
 - 1.1. Concepte, caràcters i classes
 - 1.2. Subjectes, objecte i forma de la transacció
 - 1.3. Efectes
2. L'arbitratge:
 - 2.1. El conveni arbitral: objecte i contingut
 - 2.2. Els àrbitres
 - 2.3. El laude arbitral
 - 2.4. L'arbitratge de consum

DRETS REALS

PART GENERAL

TEMA 1. EL DRET REAL. ADQUISICIÓ I TRANSMISSIÓ DEL DRET REAL

1. El dret real: concepte, classes. Les situacions intermèdies
2. Fonts de creació dels drets reals
3. El doble sistema d'adquisició i de transmissió de drets reals
4. La tradició: concepte i modalitats

TEMA 2. LA POSSESSIÓ

1. Concepte. Possessió i detenció
 - 1.1. Subjectes. Capacitat. La copossessió i la concurrència de possessions
 - 1.2. Objecte
 - 1.3. Contingut
2. El concepte possessorí. La inversió o interversió. Continuïtat
3. Possessió de bona i mala fe
4. Modes d'adquisició de la possessió. Capacitat. Possessió clandestina i amb violència
5. Acabament de la possessió: Causes
6. Efectes de la possessió:
 - 6.1. Possessió i títol. Adquisició de bona fe de béns mobles
 - 6.2. Liquidació de la situació possessòria
7. La tutela judicial de la possessió. L'acció publiciana

TEMA 3. LA DONACIÓ

1. La donació: naturalesa jurídica
2. L'acte dispositiu de donació:
 - 2.1. Estructura
 - 2.2. Capacitat del donant i del donatari
 - 2.3. Objecte
 - 2.4. Limitacions de l'efecte dispositiu: Donacions condicionals i a termini Donació amb clàusula de reversió. Donació amb reserva de la facultat de disposar
3. La causa gratuïta:
 - 3.1. La donació modal. La donació remuneratòria. La donació indirecta
 - 3.2. Efectes derivats de la causa gratuïta
 - 3.3. La revocació de donacions
4. El títol lucratiu:
 - 4.1. Forma
 - 4.2. Acceptació del donatari
 - 4.3. Eficàcia de la donació
5. Les donacions amb caràcter benèfic

TEMA 4. LA USUCAPIÓ

1. Concepte, Subjectes i objecte
2. Requisits:
 - 2.1. La possessió hàbil per usucapir
 - 2.2. Els terminis. Interrupció. Suspensió
3. La usucapió alliberadora
4. Renúncia a la usucapió
5. La usucapió i el registre de la propietat

TEMA 5. EXTINCIÓ DELS DRETS REALS

1. Diferència entre extinció i causes d'extinció del dret real
2. La pèrdua del bé. La subrogació real
3. La consolidació. Drets reals de propietari
4. La renúncia

DRETS REALS EN PARTICULAR

TEMA 6. EL DRET DE PROPIETAT

1. El dret de propietat. Concepte, funció social. La llei 18/2007, de 28 de desembre,

- del dret a l'habitatge. Prohibicions de disposar
- 2. Restriccions al dret de propietat:
 - 2.1 Concepte
 - 2.2 Restriccions en interès públic
 - 2.3 Restriccions en interès privat. Relacions de veïnatge: Relacions de contigüïtat
 - 2.4 Estat de necessitat
- 3 Les immissions: concepte, classes i règim jurídic. Doctrina jurisprudencial i especial referència al medi ambient
- 4 Modes d'adquisició del dret de propietat:
 - 4.1. L'accessió. Regles generals. L'accessió immobiliària. L'accessió mobiliària.
 - 4.2. Adquisició per ocupació. Règim jurídic de les troballes i dels objectes d'extraordinari valor
- 5. L'abandonament de la propietat
- 6. Protecció del dret de propietat
 - 6.1. L'acció reivindicatòria: concepte. Requisits. Efectes
 - 6.2. Accions d'exclusió: acció negatòria, tancament de finques, delimitació i fitació

TEMA 7. LES SITUACIONS DE COMUNITAT

- 1. Comunitat i cotitularitat. Situacions de comunitat. Societat i comunitat. Regulació
- 2. Comunitat ordinària indivisa: concepte i constitució.
 - 2.1. Drets individuals sobre la comunitat.
 - 2.2. Drets i deures sobre l'objecte de la comunitat
 - 2.3. Extinció: la divisió de la comunitat.
- 3. La propietat horitzontal. Configuració. Constitució i règim jurídic. Òrgans de la comunitat.
 - 3.1. Propietat horitzontal simple
 - 3.2. Propietat horitzontal complexa
 - 3.3. Comunitats i subcomunitats per garatges i trasters
 - 3.4. Propietat horitzontal per parcel·les: concepte i configuració jurídica. Els elements privatis i comuns. Títol de constitució. Extinció
- 4. Comunitat per torns: Concepte i configuració jurídica. Títol constitutiu. Contingut. Extinció. L'aprofitament per torns de béns immobles d'ús turístic (Llei 42/1998)
- 5. La comunitat especial de mitgeria: concepte, classes i règim jurídic

TEMA 8. DRET D'USDEFRUIT. DRET D'US I DRET D'HABITACIÓ. DRET REAL D'APROFITAMENT PARCIAL

- 1. Dret real d'usdefruit: concepte i constitució
- 2. Objecte. Subjecte i cotitularitat
- 3. Contingut: drets i deures de l'usufructuari i del nu propietari
 - 3.1. Càrregues abans de prendre possessió. Despeses
 - 3.2. Disposició del dret. Usdefruit amb facultat de disposició
 - 3.3. Els fruits i les millores
- 4. Extinció, liquidació i defensa
- 5. Usdefruits especials: de boscos i de plantes; usdefruits de diners i de participacions en fons d'inversió
- 6. Els drets d'ús i habitació: règim jurídic comú. Dret d'ús. Dret d'habitació
- 7. El dret d'aprofitament parcial: concepte. Constitució i règim jurídic. Extinció

TEMA 9. DRET DE SERVITUD

- 1. Dret de servitud: concepte i constitució
- 2. Contingut: general i accessori. Servitud de llums i vistes
- 3. Servitud sobre finca pròpia
- 4. Les servituds forçoses
- 5. Extinció de les servituds. Modificació de les finques i extinció de les servituds
- 6. Protecció: l'acció confessòria

TEMA 10. DRET DE SUPERFÍCIE. DRET DE VOL. DRET DE CENS

- 1. El dret de superfície:
 - 1.1. Concepte. Classes

- 1.2. Constitució. Règim jurídic voluntari i legal
- 1.3. La reversió
- 1.4. L'extinció
- 1.5. La rabassa morta
- 2. El dret de vol:
 - 2.1. Concepte i característiques
 - 2.2. Constitució. Transmissibilitat. Contingut: exercici
 - 2.3. Extinció
- 3. El dret de cens:
 - 3.1. Concepte
 - 3.2. Disposicions generals:
 - 3.2.1. Constitució
 - 3.2.2. La pensió
 - 3.2.3. L'extinció: causes, la redenció
 - 3.3. Classes: cens enfitèutic i cens vitalici

TEMA 11. DRETS D'ADQUISICIÓ PREFERENT

- 1. Els drets d'adquisició preferent: concepte, classes. Títol de constitució. Extinció
- 2. Drets d'adquisició voluntària: règim jurídic general
 - 2.1. Dret d'opció: constitució, contingut i exercici del dret
 - 2.2. Drets de tanteig i retracte: constitució, contingut i exercici dels drets
- 3. Drets de tanteig i retracte legals. Retracte de confrontants. La torneria
- 4. Col·lisió i preferència entre drets d'adquisició

TEMA 12. ELS DRETS REALS DE GARANTIA

- 1. Els drets reals de garantia: concepte i caràcters. Classes i eficàcia jurídica general
- 2. Dret de retenció:
 - 2.1 Concepte. Constitució
 - 2.2 Règim jurídic. Efectes
 - 2.3 Retenció de béns mobles de poc valor
- 3. La penyora:
 - 3.1. Concepte. Constitució
 - 3.2. Règim jurídic. Efectes
 - 3.3. Breu referència a les “garanties financeres” regulades en el RDL 5/2005, d'11 de març, *de reformas urgentes para el impulso de la productividad y para la mejora de la contratación pública*
- 4. L'anticresi:
 - 4.1. Concepte. Constitució
 - 4.2. Règim jurídic. Efectes
- 5. L'hipoteca:
 - 5.1. Concepte legal i doctrinal
 - 5.2. Objecte i extensió objectiva de l'hipoteca
 - 5.3. Subjectes: deutor hipotecant, hipotecant no deutor i tercer posseïdor de finca hipotecada, creditor hipotecari
 - 5.4. La constitució de l'hipoteca: voluntària, legal
 - 5.5. Contingut de l'hipoteca:
 - 5.5.1. Règim jurídic del crèdit hipotecari: acció de devastació
 - 5.5.2. Modificació i subrogació de crèdits hipotecaris (Llei 41/2007 de 7 de desembre)
 - 5.5. Accions. Terminis. Procediments per realitzar el valor dels béns hipotecats
 - 5.6. L'extinció de l'hipoteca. Cancel·lació registral
- 6. La penyora sense desplaçament. La hipoteca mobiliària. Règim jurídic

DRET REGISTRAL. REGISTRES JURÍDICS

TEMA 13. EL REGISTRE DE LA PROPIETAT

- 1. El registre de la propietat: concepte. Els sistemes registrals. El sistema registral espanyol. La Llei hipotecària i les lleis civils

2. Els anomenats principis hipotecaris: concepte i enumeració. La publicitat registral
3. Les situacions que ingressen en el registre. Els títols inscriptibles
4. La finca registral: concepte i tipus
5. Els principals assentaments del registre: la inscripció, les anotacions preventives, les notes marginals. La cancel·lació
6. Eficàcia de la constància registral

TEMA 14. EL REGISTRE DE BÉNS MOBLES

1. Introducció i normes que el regulen
2. Seccions que integren el registre de béns mobles
3. Característiques del registre de béns mobles:
 - 3.1. Objecte d'inscripció
 - 3.2. Foli real i foli personal
 - 3.3. Aspectes formals de la titulació
 - 3.4. Eficàcia de la inscripció. La publicitat formal

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

A. Legislació:

1. Codi Civil de Catalunya i legislació complementària
2. Codi Civil espanyol
3. Llei i Reglament hipotecaris

B. Manuals (selecció indicativa):

1. Derecho de contratos

1. *Fundamentos de Derecho civil patrimonial*, LUIS DíEZ-PICAZO, T. I, 6ª edic., Thomson, Aranzadi, Pamplona, 2008.
2. *Tratado de contratos*, dir. por RODRIGO BERCOVITZ, Tirant Lo Blanch, Valencia, 2009.
3. *Estudios sobre el contrato*, MARÍA DEL CARMEN GETE-ALONSO, Atelier, Barcelona, 2009.
4. *Manual de Dret civil català*, FERRAN BADOSA COLL (dir.), Marcial Pons, Barcelona, 2003.

2. Derechos reales y derecho registral

1. *Fundamentos de Derecho civil patrimonial*, LUIS DíEZ-PICAZO, T. III, 3ª edic., Thomson Civitas, Pamplona, 2007.
2. *Derecho civil de Cataluña. Derechos reales*, PEDRO DEL POZO CARRASCOSA – ANTONI VAQUER I ALOY – ESTEVE BOSCH CAPDEVILA, Marcial Pons, Barcelona, 2ª edic., 2009.
3. *Institucions del Dret Civil de Catalunya. Vol. 1. Introducció i part general. Obligacions i contractes. Drets reals*, LLUIS PUIG I FERRIOL – ENCARN Roca TRÍAS, Tirant lo Blanch, Valencia, 2007.
4. *Lecciones de derecho inmobiliario registral*, AA. VV., Atelier, 1ª ed., Barcelona, 2008.

C. Comentarios:

1. Comentarios de Derecho Patrimonial Catalán. Colegio de Registradores, AA. VV. Ed. Bosch, Barcelona 2008.
2. Comentario al CC y Compilaciones Forales. EDERSA. Madrid 1979-1995.
3. Comentario del CC. Ministerio de Justicia. T. I-II, Madrid 1991-1992.